

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS IR REIKALAVIMAI

1. Mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintu vaikų turizmo renginių organizavimo aprašo (2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK – 330) reikalavimais.

2. Mokinių turizmo organizavimo tvarkos aprašas (toliau –Aprašas) nustato mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) organizavimo tvarką Jonavos politechnikos mokykloje.

3. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir užtikrinti renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumą.

4. Mokinių grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos kitomis teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis.

5. Vartojamos sąvokos:

5.1. **ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

5.2. **išvyka** – organizuotas mokinių grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

5.3. **sąskrydis** – organizuotas mokinių susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėse) poilsio ar ugdymo tikslais;

5.4. **turizmo renginio vadovas** – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

5.5. **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

5.6. **mokinių turizmo renginys** – trumpalaikės neformaliojo mokinių švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

5.7. **varžybos** – organizuotas mokinių (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

5.8. **žygis** – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

6. Reikalavimai turizmo renginio vadovui:

6.1. turizmo renginio vadovu gali būti mokytojas, atestuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais ir įgijęs pažymėjimą, kad gali dirbti vaikų turizmo renginių vadovu;

6.2. turizmo renginio metu privalo turėti pažymėjimą, kad gali dirbti vaikų turizmo renginių vadovu.

7. Kitos apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II. SKYRIUS TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

8. Turizmo renginių programos rengiamos vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK – 991.

9. Ekskursijos, išvykos programos, varžybų nuostatus rengia turizmo renginio vadovas, tvirtina mokyklos direktorius.

III. SKYRIUS

TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

10. Mokyklos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

10.1. tvirtina turizmo renginio programą ar nuostatus, dalyvių sąrašą, turizmo renginio vadovo(-ų) kandidatūrą(-as);

10.2. paskiria darbų saugos inžinieriui organizuoti mokymą ir atestavimą saugos ir sveikatos klausimais turizmo renginių vadovui(-ams), vadovaujantis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792, nustatyta tvarka;

10.3. nustato turizmo renginio vadovo(-ų) pareigas;

10.4. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginių vadovą ir mokinius;

10.5. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

11. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių mokinių saugumą:

11.1. ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas raštu praneša mokyklos direktoriui apie planuojamą organizuoti turistinį renginį;

11.2. mokyklos direktoriui pateikia tvirtinti prašymą (1 priedas), parengtą numatomo turizmo renginio programą (2 priedas) ar nuostatus, dalyvių sąrašą (3 priedas);

11.3. parengtoje turizmo renginio programoje, numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę), nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą;

11.4. informuoja raštu apie vykdomo turizmo renginį prieš 5 darbo dienas mokinių tėvus, teisėtus globėjus;

11.5. gauna tėvų, teisėtų globėjų pasirašytą sutikimą – pranešimą (4 priedas);

11.6. gavus tėvų sutikimą elektroniniu būdu ar SMS žinute, turizmo renginio vadovas sutikimą įformina laisva forma ir savo parašu patvirtina, nurodant gautos informacijos laiką ir datą;

11.7. sudarant mokinių iki 18 metų amžiaus, vykstančių į turizmo renginį, sąrašą įtraukia tik tuos mokinius, kurie turi tėvų sutikimus;

11.8. prieš išvykstant į turistinį renginį, supažindinti mokinius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais;

11.9. saugos ir sveikatos instruktažus su mokiniais registruoja „Renginiuose dalyvaujančių mokinių saugos instruktavimų registravimo žurnale“, kuris saugomas pas darbų saugos inžinierių;

11.10. prieš išvykstant į turizmo renginį, iš mokymo dalies administratoriaus pasiimti pasirašytinai pirmosios pagalbos vaistinėle ir grįžus ją gražinti;

11.11. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina vaikų saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

11.12. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą;

11.13. kviečia pirmąją medicininę pagalbą;

11.14. praneša mokyklos vadovybei apie įvykį žodžiu ir raštu;

11.15. informuoja mokinių tėvus/globėjus.

12. Turizmo renginiuose dalyvaujantys vaikai nuo 14 metų:

12.1. susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka, saugos ir sveikatos instrukcija, pasirašo „Renginiuose dalyvaujančių mokinių saugos instruktavimų registravimo žurnale“;

12.2. prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;

12.3. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

13. Mokiniai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

14. Mokinių grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, skiriamas vienas, o didesnėms nei 15 vaikų grupėms skiriami 2 turizmo renginio vadovai.

IV. SKYRIUS MAUDYMO SI REIKALAVIMAI

15. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.

16. Vykdamas turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-765 reikalavimais.

17. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

18. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

19. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

20. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

V. SKYRIUS KITI REIKALAVIMAI

21. Kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse.

22. Draudžiama naikinti priešgaisrinius įrenginius, deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir pan.

23. Pastebėjus gaisrą, skubiai pranešti apie jį pagalbos telefonu 112.

VI. SKYRIUS RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

24. Renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka.

(pareigos, vardas, pavardė)

Jonavos politechnikos mokyklos
direktorei Virginijai Milinavičienei

PRAŠYMAS
DĖL LEIDIMO VYKTI Į

(data)
Jonava

Prašau leisti vykti į

Išvykos tikslas - _____

Numatomas išvykos laikas ir trukmė - _____

Renginio vadovai (nurodyti turizmo renginio vadovo pažymėjimo išdavimo datą ir Nr.)

1. _____
2. _____

PRIDEDAMA

1. Renginio nuostatai (programa).
2. Mokinių sąrašas.

(parašas)

(vardas, pavardė)

JONAVOS POLITECHNIKOS MOKYKLOS

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIO (RENGINIO PAVADINIMAS) PROGRAMA

PROGRAMOS POBŪDIS (ekskursija, edukacinė išvyka, sąskrydis, varžybos, žygis)	
PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI	
PROGRAMOS DALYVIAI (nurodyti kiek iš konkrečios klasės mokinių dalyvauja)	
PROGRAMOS TURINYS	
PROGRAMOS VYKDYMAS:	
DATA	
MARŠRUTAS	
TRUKMĖ	
KOKIU TRANSPORTU VYKSTAMA	
IŠVYKIMO VIETA IR LAIKAS	
PARVYKIMO VIETA IR LAIKAS	
NAKVYNĖS VIETA (jeigu programa ne vienos dienos)	
ORGANIZATORIAI, PAŽYMĖJIMŲ NR.	

Turizmo renginio vadovas (-ai)

(parašas)

(vardas, pavardė)

SUDERINTA

Direktoriaus pavaduotojas ugdymui

(vardas, pavardė)

20 ____ m. ____ d.

JONAVOS POLITECHNIKOS MOKYKLOS

**MOKINIŲ TURIZMO RENGINIO (RENGINIO PAVADINIMAS) PROGRAMOS
DALYVIŲ SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Klasė/grupė

Turizmo renginio vadovas(-ai)

(parašas)

(vardas, pavardė)

SUTIKIMAS - PRANEŠIMAS

Aš _____ sutinku, kad mano sūnus/duktė _____
_____ m. _____ mėn. ____ d. nuo _____ val. iki _____ m. _____ mėn. ____ d. _____ val.
dalyvaus turizmo renginyje _____

(renginio forma, pavadinimas, maršrutas, išvykimo, parvykimo vieta)

Sutinku, kad, reikalui esant, mano sūnui/dukrai būtų suteikta medicininė pagalba.

Renginio transportas _____

Mokinys pasirašytinai supažindintas ir turizmo renginyje laikosi Mokinių turizmo renginių saugos ir sveikatos instrukcijos Nr.1.

Renginio vadovas (ai): _____

(vardas (-ai), pavardė (-ės), tel.)

Kontaktinis mokinio telefonas renginio metu: _____

Kontaktinis tėvų/globėjų telefonas renginio metu: _____

(parašas)

(tėvų/globėjų vardas, pavardė)

Papildoma informacija, kurią, esant reikalui, pateikia tėvai/globėjai:

mano sūnus/duktė vartojo vaistus (nurodyti kokius ir kaip juos vartoja) _____

įdedu šiuos vaistus jam/jai išvykimui _____

mano sūnus/duktė yra alergiškas (a) (nurodyti kam ir kaip elgtis pasireiškus alergijai) _____

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.1

I. SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Patvirtinta instrukcija yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus turizmo renginių ir išvykų už mokyklos ribų metu, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai ir sveikatai bei supančiai aplinkai.

2. Instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, taip pat nuo jų nepriklausančius rizikos veiksnius ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, mokinio elgesio taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename išvykos etape.

3. Mokiniui, supažindintam pasirašytinai su šia instrukcija ir pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma drausminė ir administracinė atsakomybė pagal mokykloje nustatytą tvarką.

II. SKYRIUS GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI TURIZMO RENGINIO METU, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

4. Neatsargus elgesys kelionės metu, galintis sukelti eismo įvykį, einant per gatvę, neteisingai išlipant iš transporto priemonės. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų transporto priemonėje ir viešuose vietose, klausyti vadovo nurodymų. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

5. Traumos ir sužalojimai dėl autoįvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėje ir transporte. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

6. Traumos ir sužalojimai dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, elektra. Saugos priemonė – instruktažas apie priešgaisrinės saugos reikalavimus, laužų kūrenimą, elektrosaugą gyvenamosiose patalpose. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

7. Neatsargus elgesys prie vandens, vandenyje. Saugos priemonė – laikytis maudymosi taisyklių, be vadovo leidimo neiti į vandenį, nesimaudyti nepažymėtoje maudymuisi vietoje, turėti gelbėjimosi liemenes.

8. Saulės nudegimai, šiluminis, saulės smūgis. Saugos priemonė – dėvėti tinkamą aprangą ir galvos apdangalus, nesideginti saulėje vidurdienį, naudoti apsauginius kremus, ieškoti pavėsio.

9. Peršalimas, nušalimai. Sekti orų prognozę, dėvėti šiltus, neperšlampamus drabužius, avėti patogią, šiltą ir neperšlampamą avalynę.

10. Vabzdžių įgėlimas, erkės. Saugos priemonė – pasirūpinti priemonėmis nuo erkių ir vabzdžių įgėlimų.

11. Apsinuodijimas maistu, virškinimo sutrikimai. Stengtis laikytis įprasto mitybos režimo. Neimti į kelionę greitai gendančių produktų. Vartoti pakankamai skysčių. Ruošiant maistą ant laužo būtinas pakankamas terminis apdorojimas.

12. Neatsargus elgesys žaidimų metu. Saugos priemonė – garantuoti dalyvių saugą, tinkamų sąlygų sudarymą.

13. Kategoriškai draudžiama vartoti alkoholį, narkotines ar toksines medžiagas. Pastebėjęs tokius atvejus vadovas nedelsdamas praneša tėvams/globėjams, po renginio informuoja mokyklos vadovybę.

III. SKYRIUS VEIKSMAI PRIEŠ RENGINIO PRADŽIĄ

14. Informuojami tėvai/globėjai (mokinių iki 18 m.) apie turizmo renginio tikslą, laiką, vietą ir paimami jų sutikimai. Sutikimai pateikiami turizmo renginio vadovui (mokytojui).

15. Sutvarkoma turizmo renginio dokumentacija, sudaromi grupės sąrašai, gaunamas vadovų leidimas turizmo renginiui, pasirūpinama transportu, būtinu inventoriu, maistu, pirmosios pagalbos vaistinėle, gelbėjimosi priemonėmis.

16. Mokiniai pasirašytinai supažindinami su saugos ir sveikatos instrukcija.

17. Turizmo vadovas pasiima direktoriaus įsakymą, mokinių sąrašė surašo kiekvieno mokinio ir jų tėvų/globėjų telefonų numerius, kopijas išdalija visiems kelionės vadovams ir jų padėjėjams, sutikrina mokinius pagal sąrašą.

IV. SKYRIUS VEIKSMAI TURIZMO RENGINIO METU

18. Turizmo renginio dalyvių elgesys grindžiamas savitarpio pagarba ir atsargumu.

19. Dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, netrukdyti eismo, negadinti kelio, eismo reguliavimo priemonių.

20. Siekdami išvengti nuostolingų padarinių arba juos sumažinti, renginio dalyviai privalo imtis visų būtinų priemonių, išskyrus atvejus, kai gali kilti pavojus jų pačių, kitų žmonių gyvybei ar sveikatai.

21. Visi mokiniai privalo griežtai laikytis išvykos vadovo (mokytojo) nurodymų ir saugos reikalavimų.

22. Mokiniam draudžiama:

22.1. savavališkai palikti grupę, atsiskirti nuo jos;

22.2. mokiniams įlipti (išlipti), transporto priemonei nesustojus;

22.3. važiuojant iš transporto priemonės per langus mėtyti šiukšles, kokius nors daiktus, kaišioti rankas ar galvas;

22.4. važiuojant blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti. Mokiniai privalo laikytis vairuotojo nurodymų ir saugos reikalavimų;

22.5. vartoti alkoholinius gėrimus, narkotikus, toksines medžiagas, lošti azartinius žaidimus, sukelti muštynes, tyčia rizikuoti savo ir kitų sveikata bei gyvybe;

22.6. kelionės metu autobusui sustojus poilsio aikštelėje, išlipti iš jo be vairuotojo leidimo, vaikščioti už poilsui skirtos aikštelės ribų.

23. Eidami pėsčiomis mokiniai privalo:

23.1. eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten, kur jų nėra kelkraščiu;

23.2. į kitą važiuojamosios dalies pusę pėstieji mokiniai privalo eiti tik pėsčiųjų (taip pat požeminėmis ir esančiomis virš kelio) perėjomis, o kur jų nėra – sankryžose pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją. Pėstieji mokiniai neturi peržengti perėjos ribų. Kai matomumo zonoje perėjos ar sankryžos nėra, leidžiama eiti per kelią stačiu kampu į abi puses gerai apžvelgiamose vietose, tačiau tik įsitikinus, kad eiti saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms;

23.3. vietose, kur eismas reguliuojamas, pėstieji mokiniai privalo vadovautis šviesoforais su pėsčiųjų simboliu, o kai jų nėra – transporto šviesoforų signalais. Reguluotojo signalų pėstieji mokiniai privalo paisyti net tuo atveju, jeigu jie prieštarautų šviesoforų signalams;

23.4. įžengti į važiuojamąją dalį pėstiesiems mokiniams leidžiama tik po to, kai jie įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį bei įsitikina, kad tai yra saugu;

23.5. važiuojamojoje dalyje pėstieji mokiniai neturi be reikalo delsti ar stoviniuoti. Nespėjusieji pereiti važiuojamosios dalies turi stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų kryptių transporto srautus. Baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad eiti saugu.

24. Mokiniai vykstantys viešuoju transportu (autobusu, metro, traukiniu) privalo laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų.

25. Laisvu nuo praktinio mokymo metu mokiniams draudžiama išeiti be mokytojo leidimo.

26. Išėjus be mokytojo (mokytojui leidus) būtina turėti su savimi asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pasiklydus kreiptis į artimiausią policijos skyrių.

27. Mokiniais gyvenant nakvynės namuose laikytis jame nurodytų elgesio ir saugos taisyklių.

28. Praktinių užsiėmimų metu griežtai laikytis mokytojo ir projekto vadovų (organizatorių) nurodymų, kultūringo elgesio ir etiketo reikalavimų.

V. SKYRIUS

VEIKSMAI YPATINGAIS ATVEJAIS

29. Susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, keičiamas maršrutas, sustabdomas arba nutraukiamas turizmo renginys.

30. Mokiniais nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu:

30.1. suteikiama pirmoji pagalba;

30.2. esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija;

30.3. pranešama mokyklos vadovybei apie įvykį žodžiu ir raštu;

30.4. informuojami mokinių tėvai ar globėjai apie įvykusį įvykį.

VI. SKYRIUS

VEIKSMAI PO IŠVYKOS

31. Mokiniai po išvykos atvežami į mokyklą.

32. Aptariami išvykos rezultatai ir ar buvo pasiekti išvykos tikslai.

33. Įvertinamas mokinių elgesys išvykos metu ir šios instrukcijos reikalavimų bei vadovo nurodymų vykdymas.

34. Apie rezultatus ir pažeidėjus informuojami mokyklos vadovai.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ:

Darbų ir civilinės saugos inžinierė Audrutė Saldienė